

Kontakty z Mediami
i Informacja

Sąd Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 101/20
Luksemburg, 9 września 2020 r.

Wyrok w sprawie T-626/17
Słowenia / Komisja

Sąd oddalił skargę Słowenii o stwierdzenie nieważności rozporządzenia delegowanego, na podstawie którego oznaczenie „Teran” może być umieszczane na etykietach win chorwackich

W wyroku Słowenia/Komisja (T-626/17), ogłoszonym w dniu 9 września 2020 r., Sąd Unii Europejskiej oddalił skargę Słowenii o stwierdzenie nieważności rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/1353¹ („zaskarżone rozporządzenie”), na podstawie którego oznaczenie „Teran” może być umieszczane w ściśle określonych warunkach jako odmiana winorośli do produkcji wina na etykietach win produkowanych w Chorwacji.

Skarga dotyczyła nazwy wina „Teran”, używanej zarówno w Słowenii, jak i Chorwacji. Od przystąpienia Słowenii do Unii Europejskiej nazwa ta mogła być umieszczana na etykietach niektórych win słoweńskich. Początkowo chodziło o dodatkowe określenie tradycyjne związane z winem z Krasu jako „gatunkowym winem produkowanym w określonych regionach”. Następnie nazwa została uznana jako chroniona nazwa pochodzenia (ChNP).

Ze względu na to, że nazwa odmiany winorośli do produkcji wina „Teran” była używana również w Chorwacji, Chorwacja przed przystąpieniem do Unii wyraziła obawy w kwestii możliwości dalszego używania tej nazwy przy etykietowaniu jej win po przystąpieniu z powodu ochrony przyznanej już nazwie słoweńskiej. Po przystąpieniu Komisja Europejska starała się znaleźć rozwiązanie wynegocjowane między Chorwacją a Słowenią, jednak bezskutecznie. W końcu, prawie cztery lata po przystąpieniu Chorwacji do Unii, Komisja skorzystała z uprawnienia do przyjęcia odstępstwa w dziedzinie etykietowania w celu umożliwienia, by ChNP i praktyki istniejące w dziedzinie etykietowania współwystępowały zgodnie, z chwilą gdy jedna ChNP zostanie zarejestrowana lub będzie stosowana². Przyjęła więc zaskarżone rozporządzenie w celu włączenia nazwy „Teran” do wykazu ujętego w załączniku XV do rozporządzenia nr 607/2009³, zawierającego odmiany winorośli do produkcji wina składające się z ChNP lub chronionego oznaczenia geograficznego lub zawierające je, które w drodze odstępstwa mogły być umieszczane na etykietach win. Komisja przyjęła zaskarżone rozporządzenie z mocą wsteczną od dnia przystąpienia Chorwacji do Unii w dniu 1 lipca 2013 r. Z zaskarżonego rozporządzenia wynika ponadto, że nazwa „Teran” może być umieszczana jako odmiana winorośli do produkcji wina na etykietach win produkowanych w Chorwacji, ale wyłącznie z nazwą pochodzenia „Hrvatska Istra” i pod warunkiem, że „Hrvatska Istra” i „Teran” będą znajdować się w tym samym polu widzenia,

¹ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/1353 z dnia 19 maja 2017 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 607/2009 w odniesieniu do odmian winorośli i ich synonimów, które można umieszczać na etykietach win (Dz.U. 2017, L 190, s. 5).

² Najpierw na podstawie art. 118j rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych (Dz.U. 2007, L 299, s. 1), a następnie, od dnia 1 stycznia 2014 r., na podstawie art. 100 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. 2013, L 347, s. 671).

³ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 607/2009 z dnia 14 lipca 2009 r. ustanawiające niektóre szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2008 w odniesieniu do chronionych nazw pochodzenia i oznaczeń geograficznych, określeń tradycyjnych, etykietowania i prezentacji niektórych produktów sektora wina (Dz.U. 2009, L 193, s. 60).

a nazwa „Teran” będzie zapisana czcionką mniejszą niż „Hrvatska Istra”. Zgodnie z art. 2 zaskarżonego rozporządzenia wina chorwackie objęte ChNP „Hrvatska Istra”, wyprodukowane przed datą wejścia w życie tego rozporządzenia, można nadal wprowadzać do obrotu do wyczerpania zapasów.

W uzasadnieniu skargi Słowenia podniosła w szczególności, odnosząc się do skutku wstecznego zaskarżonego rozporządzenia, zarzuty dotyczące naruszenia art. 100 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 1308/2013, stanowiącego podstawę prawną zaskarżonego rozporządzenia, i naruszenia zasad pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań.

Z jednej strony, w odniesieniu do podstawy prawnej zaskarżonego rozporządzenia, Sąd stwierdził, że Komisja rzeczywiście dokonała zastosowania z mocą wsteczną art. 100 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 1308/2013, co nie było przewidziane przez prawodawcę. Niemniej jednak należało zbadać, czy to zastosowanie z mocą wsteczną obarczało zaskarżone rozporządzenie istotną wadą. W tym względzie Sąd stwierdził, że Komisja nie skorzystała z nowego uprawnienia, jeżeli chodzi o okres od dnia 1 lipca 2013 r. do 1 stycznia 2014 r. Wspomniany art. 100 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 1308/2013 wpisuje się bowiem w bezpośrednią kontynuację podobnego przepisu rozporządzenia nr 1234/2007, który obowiązywał i miał zastosowanie w dniu przystąpienia Chorwacji do Unii⁴.

Sąd przypomniał następnie, że przepis stanowiący podstawę prawną aktu i uprawniający instytucję Unii do przyjęcia danego aktu musi obowiązywać w chwili przyjęcia tegoż aktu. Stąd podstawą prawną, na której Komisja mogła się oprzeć w celu przyjęcia zaskarżonego rozporządzenia, był art. 100 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 1308/2013. Ponadto właściwe przepisy rozporządzeń nr 1234/2007 i nr 1308/2013 nie przewidywały żadnego ograniczenia czasowego dla działania Komisji. Stwierdziwszy, że Komisja nie mogła przyjąć zaskarżonego rozporządzenia przed przystąpieniem Chorwacji do Unii, ponieważ nie miała właściwości miejscowej przed tą datą, Sąd doszedł na tej podstawie do wniosku, że Komisja działała zgodnie z systematyką i brzmieniem właściwych przepisów.

Z drugiej strony, w odniesieniu do argumentu, że Komisja naruszyła zasady pewności prawa, poszanowania praw nabytych i ochrony uzasadnionych oczekiwań, nadając moc wsteczną zaskarżonemu rozporządzeniu, Sąd przypomniał, że zasada pewności prawa sprzeciwia się nadawaniu mocy wstecznej aktom Unii, chyba że cel realizowany przez zaskarżony akt wymaga nadania mu mocy wstecznej, a uzasadnione oczekiwania zainteresowanych stron zostały należycie uwzględnione.

W pierwszej kolejności, w odniesieniu do celu zaskarżonego rozporządzenia, Sąd stwierdził, że zmierzało ono do ochrony praktyk prawnych istniejących w dziedzinie etykietowania w Chorwacji w dniu 30 czerwca 2013 r. oraz do uregulowania konfliktu między tymi praktykami a ochroną słoweńskiej ChNP „Teran”. Dlatego realizowało ono cel leżący w interesie ogólnym, który wymagał nadania mu mocy wstecznej. Komisja nie mogła bowiem przyjąć zaskarżonego rozporządzenia przed dniem przystąpienia Chorwacji do Unii i w celu oceny istnienia szczególnych praktyk etykietowania musiała odnieść się do chwili tego przystąpienia. Poza tym uzasadnione było podjęcie przez nią próby znalezienia rozwiązania wynegocjowanego między oboma państwami ze względu na delikatny charakter sprawy. W końcu Sąd podkreślił, że taka moc wsteczna była wymagana ze względu na konieczność ciągłości praktyk prawnych w dziedzinie etykietowania.

W drugiej kolejności Sąd zbadał, czy Komisja wzbudziła u słoweńskich producentów win uzasadnione oczekiwania, że Chorwacji nie zostanie przyznane z mocą wsteczną odstępstwo dotyczące umieszczania nazwy „Teran” na etykietach win produkowanych na jej terytorium. Po przeanalizowaniu odnośnych okoliczności Sąd stwierdził, że nie można przyjąć, iż Komisja udzieliła dokładnych, bezwarunkowych i spójnych zapewnień. Przypomniał, że nadanie mocy wstecznej zaskarżonemu rozporządzeniu było wymagane w świetle okoliczności sprawy. Zdaniem Sądu Słowenia nie wykazała, że zakres i warunki zastosowania wstecznego skutku zaskarżonego rozporządzenia naruszyły uzasadnione oczekiwania słoweńskich producentów win.

⁴ Artykuł 118j ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1234/2007.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału w terminie dwóch miesięcy i dziesięciu dni od dnia zawiadomienia o tym orzeczeniu.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zarządzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106